

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cibus Electvs Sive Instrvctiones Sanctae De vita sanctè
traducenda& inter pios sanctósque affectus concludenda**

Elffen, Nicolas

Coloniae, 1667

Instructio III. Perfecta Cordis mundicies pefectum requirit Paßionum
dominium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55232)

aut enim res illa externa in se peccaminosa non est, sed talis quæ potuit fieri bene aut malè, ac tum semper factum ab altero in meliorem partem accipe: in rebus enim dubijs vera charitas non cogitat malum, sed bonum. aut res externa in se mala est, & peccatum, v.g. blasphemia, ebrietas, homicidium, & tum potest quidem damnari res ipsa, sed cor charitate plenum excusabit authorem, dicetque fecisse id eum inconsideratè, cæco impetu, tentationem fuisse valde vehementem; illum fortè surrecturum brevi & te multò foediùs lapsurum esse. Denique ex uno alterove lapsu proximi, non formabis conclusionem universalem de malitia & ineptitudine ejusdem. Qui hodie jacet, cras erigi ac surgere, & qui hodie peccator est, cras converti & justus ac Sanctus effici potest. Nec enim homines similes sunt Dæmonibus, qui ex obstinatione & pervicacia indolis suæ semel lapsi nunquam relurgunt. Atque ex his facile perspicias, quàm esse debeas cautus ne malè loquaris de alijs, cum tanta requiratur cautela, ne finitimum de proximo Judicium apud teipsum efformes.

INSTRUCTIO III.

Perfecta cordis mundities perfectum requirit Passionum dominium.

§. I. *Quid & quot passiones sunt in homine?*

PASSIO, ut rectè eam describit S. Thomas, est motus quidam sensibilis potentia appetiti-

va, propter imaginationem boni vel mali. Eiusmodi autem passiones in homine sunt undecim. Amor & odium, desiderium & fuga, gaudium & tristitia, spes, audacia, desperatio, timor, ira. Dum enim per potentiam imaginativam tibi res aliqua proponitur ut bona, & conveniens, amas illam, & siquidem est absens, desideras, si præsens & obtenta, gaudes in illa & acquiescis. Dum verò exhibetur & repræsenteretur ut mala & incommoda, odisti, & siquidem est absens, fugis eam, si præsens, tristaris. Similiter si bonum illud, quod amas, sit arduum, sed tamen possibile surgit in te spes illud obtinendi, & audacia in applicandis medijs; si apprehendatur ut impossibile, surgit desperatio; si verò malum arduum apprehendatur ut futurum, elicitur timor, at si præsens consideretur, accenditur ira, quâ vindictam de illo paras, qui malum intulit. Jam autem ne passiones illæ in te sint inordinatæ, regi debent juxta rectæ rationis præscriptum, & generoso conatu cohibendæ sunt ac frangendæ, ne à recto virtutis tramite exerrent.

§. II. *An possimus in hac vita passiones nostras perfectè vincere & in quo perfecta hæc victoria consistat?*

NOlim tibi persuadeas te passiones tuas in hac vita penitus extirpare & ita radicatus evellere posse, ut illæ nullos unquam pravos motus, legique divinæ repugnantes,

in te concitaturæ sint, nam teste D. Grego-
rio Nysseno: *Fieri non potest, ut in vita mate-
riali, materia penitus & affectuum expers vita
transigatur: homil. in Beatimites. Quid?
quòd ipse S. Paulus licet Sanctissimus, ita
tamen de se fateatur? video aliam legem
in membris meis, repugnantem legi mentis mee.
Rom. 7. v. 23. unde vides.*

Quam malè docuerit Evagrius omnes
omnino passionum naturalium motus alic-
nos esse ab homine perfecto, cùm tamen et-
jam in Christo ipso tales affectus tristitiæ v.
g. & iræ, extiterint. At in illo nunquam ex-
urgebant contra vel præter rationem, verùm
tunc tantùm, quando perfectissimo rationis
dominio ijs imperabat, ut exurgerent actus-
que suos elicerent. Durabantque tandiù,
quamdiu ipse volebat, nec amplius.

Vides deinde quàm item malè opinati
sint Stoici qui docuere in sapientem nullos
cadere motus, etiam primoprinos inordi-
natos: Cùm tamen & viri perfecti plenique
passionum suarum Domini, eiusmodi in se
motus ante rationis imperium, quamvis si-
ne peccato, quia cum mentis renitentiâ ac
reluctatione, ubi adverterint, experiuntur.
Plena itaque pravæ inclinationum vi-
ctoria consistit in hoc, ut qui passionum sua-
rum dominium obtinet, nulli unquam mo-
tui inordinato ad peccatum aliquod trahen-
ti, liberè consentiat, imò nullam voluntari-

am negligentiam in refrananda passione admittat, postquam advertit illam contra rectam rationem exurgere. Verum ut clarius perspicias, quo pacto animus ille comparatus sit, qui perfectus sui victor evasit, lege quæ sequuntur.

§. III. Traditur enucleatius, quis sit status perfecti passionum Domini.

Non exurgunt in illo vel ordinariè vel sæpe passionum affectus involuntarij mentem vehementer perturbantes. Cum tamen e contrario in imperfectis ejusmodi passionibus iræ, tristitiæ, doloris, diu persistere, & corpus cum detrimento sanitatis, somni &c. alterare soleant. A certis passionibus, a quibus antea valde infestabatur, & quibus sæpe perperam consentiebat, ita modo liber est, ut vix motum primò primum amplius ea in materia patiatur v. g. qui antea facilè & valde solebat irasci, injurias persequi, postea nihil horum facit, imò sentit intensos benevolentia affectus erga eos qui suis injurijs cooperantur.

Fert etiam talis mortis Charissimorum, & sanguine junctorum admodum pacatè, sæpe sine lacrymis, & sine ullâ sensibili corporis immutatione. Sæper manet in eodem statu, semper æquè dispositus ad omnia, sine ulla sui variatione, magnâque utens quiete in actionibus omnibus, & suaviter serioq; intendens ijs, quæ ex Dei voluntate exequitur.

Si

Si quando per imperium rationis passionem aliquam concitavit, eaque usus est, quantum oportuit, statim sese componit, manetque in statu tam pacifico & quieto, quam ante passionem concitatam fuerat.

Majorem quoque inclinationem is sentit ad facienda ea, quæ Deo placent, quam sentiat ad recreationes etiam non malas, & solitaria honesta. Imò ab his potius sensibilem experitur in se aversionem: Imò objecta amara amplectitur sine singulari repugnantia, qualia sunt viles cibi & insipidi, dura cubatio, amotio à campis & hortis, &c. denique

Habet sensus bene ordinatos, & membra corporis ad nutum fere rationi obedientia, ut, dum laboribus corporeis fatigatus est, & semidormiens, ex naturæ necessitate, corpus non resistat operibus pietatis, sed magis ad ea propendeat. O felicissimum hominis in hac vitâ statum! quis est hic & laudabimus eum?

INSTRUCTIO IV.

De Custodia & moderatione sensuum externorum.

§. I. De Sancto usu oculorum.

Vitabis studiosè aspectum illarum partium, etiam in proprio corpore, quas natura & pudor esse voluit rectas. Certe viri spirituales, valde cauti sunt, etiam dum soli sunt, dum se vestibus exuunt, aut induunt, ut utrumque id faciant magna cum